Een speeltuin voor alle belevingen

1

Beleving begint vóór binnenkomst

- Een ruime en veilige uitstapplek maakt de aankomst veiliger en rustiger.
- Een prikkelvriendelijke entree (korte wachtrij, geen onnodige geluid- of lichteffecten) maakt de overgang wat zachter.
- Een wacht-/kijkplek na de ingang geeft rust en tijd om aan te komen.
- Geef bijzondere prikkels op de plattegrond aan zodat begeleiders gerichte keuzes kunnen maken in de volgorde.
- Geef uitgangen op de plattegrond aan.
- Geef eventuele plekken om terug te trekken aan op een plattegrond.
- Deel de betekenis van het zonnebloemsymbool met medewerkers en vrijwilligers.

Is er plek voor de hulphond?

Gebruik al je zintuigen om in beeld te brengen welke prikkels sterk aanwezig zijn op verschillende plekken in de speelomgeving

Vergeet de horeca en algemene ruimtes niet!

2

Kijken en begrijpen

- Informatiebord om met elkaar te communiceren.
- Speeltuin als plek van bewustwording.
- Gezamenlijke (kunst)projecten om verschillen te normaliseren.
- Unieke belevingen vanuit diverse perspectieven organiseren.
- Tips om elkaar te helpen bij de toestellen.
- Diverse manieren om dingen uit te leggen: braille, afbeeldingen/pictogrammen, gesproken.

Maak expliciet dat kinderen met onzichtbare beperkingen ook op de gehandicapten-toilet mogen.

Waar kun je rust bieden?

Kun je gerichte belevingsroutes uitzetten?

3

Anders beleven en ‘dubbel doeldenken’

- Ontwerp met diverse speeldoelen en niveaus in gedachten een verder regulier toestel.
- Kijk naar de behoefte achter gedrag. Klimt een kind op de tafel? Wat zoekt hij dan?
- Gaat een kind tegen de stroom in, wat vindt hij daarmee?
- Loopt een kind graag op de randjes. Wat ontbreekt er dan mogelijk?
- Kan de ondergrond ook een behoefte vervullen?
- Enz.

4

Veiligheid en overzicht

- Duidelijke routes en zichtlijnen.
- Afgebakende speelplek.
- Duidelijkheid over richting, uitzwaai, snelheid, begin/einde enz.
- Risico’s in beeld: schrikdraad, water, uitgangen, loslopende dieren, giftige planten enz.
- Geen scherpe randen.
- Geen rommel op grond/voldoende prullenbakken.

Zet eventuele risico’s op de plattegrond zodat ouders/begeleiders zich kunnen oriënteren en voorbereiden.

Kan een ouder/begeleider zorgmiddelen veilig en dichtbij neerzetten?

Is er genoeg ruimte om te coachen/begeleiden op/om de toestellen?

Kunnen prikkels vermeden worden? Of juist bewust worden aangeboden?

Laat kinderen en ouders meedenken

5

Een gevarieerd ‘prikkelmenu’

- Ga voor prikkelarm op onvermijdelijke plekken (entree, wc, wachtplekken enz.).
- Prikkelroutes aangeven.
- Divers keuze-aanbod voor alle zintuigen.
- Licht, galm, schaduw/donker, koud/warm, hard/zacht, weerspiegeling, helling/daling etc. zijn *ook* prikkels.
- Plotselinge/extreme prikkels minimaliseren.
- Rustige en drukke plekken afwisselen.
- Bied regie over prikkels aan (alternatieve routes, stille plek, ruimte om te wachten, afstand, sensorische materialen enz.)

Spelen er eigenlijk wel kinderen in de speeltuin?

Waar kun je regie of controle toevoegen voor het kind?

Kunnen grotere en oudere kinderen ook meespelen?

6

Samen zijn en samen spelen

- Kijken is ook meedoen.
- Ruimte om te ontdekken.
- Draaibaar schildpad-bordje voor meer tijd.
- Samenspeelroutes uitzetten.
- Speeltoestellen met een scanbare en aanpasbare gesproken of gevisualiseerde samenspeelopdracht/uitleg.
- Samenspeel-bel om andere kinderen uit te nodigen.
- Naast elkaar spelen is voor sommige kinderen al samenspelen.
- Tips over met elkaar omgaan + spelregels/huisregels.
- Speeltoestellen met een richtingpijl die veranderd kan worden (bijvoorbeeld de glijbaan gaat in omgekeerde richting).

Kinderen met een beperking kennen vaak weinig kinderen in de buurt. Vorm een community rondom de speeltuin en start bijvoorbeeld een speelgroep.

Er is een grote groep kinderen die op een lagere ontwikkelleeftijd functioneert. Hoe kan de speeltuin voor hen ook toegankelijk zijn als ze groter /ouder worden?

Scan voor een download met aanklikbare links en voor ervaringsverhalen.

Ontworpen en uitgewerkt door Inez van der Voet op basis van persoonlijke ervaringen en de enquête ‘Ook onze wereld’ uit mei 2026.

- Wil je deze informatie gebruiken voor jouw speeltuin? Heel graag! Leuk als we uitgenodigd worden voor het eindresultaat :-)
- Wil je informatie kopiëren voor eigen media/publicaties? Vermeld dan de bron en verwijs naar www.kleinegrotedingen.nl voor meer informatie/achtergrond.